

Verkwikkende warmte van een voetnoot

HET warmste compliment – in mijn beleving – aan *de Volksknar* kwam van historica Annet Mooij. Toen Jacques de Jong en ik haar interviewden naar aanleiding van *Dag in dag uit* (over de journalistieke geschiedenis van *de Volkskrant* vanaf 1980), liet zij zich op eens ontvallen: ‘Weten jullie wel dat jullie het geschopt hebben tot een officiële historische bron? *De Volksknar*, daar heb ik dankbaar gebruik van gemaakt!’

Dat wisten we niet, we hadden het boek nog niet onder ogen gehad.

Het bleek te gaan om een passage in hoofdstuk 4 (‘Alles moet anders’), met een voetnoot in het notenregister.

De passage gaat over de cultuuromslag na het aantreden van Pieter Broertjes als hoofdredacteur. ‘Nieuwe lichten redacteurs hadden minder binding met de krant; voor hen was de journalistiek geen roeping, maar een vak, en *de Volkskrant* geen levensvervulling, maar een werkplek. Met lede ogen zag de oude garde de warmte van het *Volkskrant*-nest langzaam maar zeker vervliegen.’

De voetnoot: ‘Die inmiddels voor een groot deel gepensioneerde oude garde kent sinds 2005 een eigen vereniging, het Genootschap van Ouwe Knarren van de

Annet Mooij

Volkskrant, met een eigen huisorgaan, *de Volksknar*. (...) Zo houdt men de banden in stand.’

Dat compliment konden we in onze zak steken. Daar deden we het juist voor. Niet om de ‘warmte van het *Volkskrant*-nest’ te bejubelen met lofzangen op het verleden (vaak nogal grimmig) of met Hesp-kankeeren op alle nieuwlichterij plus natuurlijk de hoofdredactie. Wel om de oud-gedienden met enige regelmaat de spiegel van vroeger voor te houden en ze uit de eerste hand te blijven informeren over de krant van nu.

De Volksknar heeft zich altijd mogen

verheugen in een enthousiaste aanhang. Ad Overeem was er tot zijn overlijden altijd als een van de eersten bij om te zeggen wat een leuk nummer hij het weer had gevonden.

Wie je ook belde om een bijdrage, iedereen was meteen in. Belangstellende buitenstaanders meldden zich spontaan aan voor een plaatsje op de verzendlijst.

De Volksknar is een fenomeen. Een clubblad zonder weerga in de vaderlandse persgeschiedenis. Het streven blijft altijd jong en oud met elkaar te verbinden. De oudjes mogen nog zoveel te vertellen hebben, de jonkies zijn er ook nog om nieuwe wegen in te slaan. En omgekeerd: de jonkies mogen alles beter weten, maar de oudjes zijn er ook nog, om de onderlinge band in stand te houden.

Tot slot een persoonlijk woord. *De Volksknar* had nooit de warmte van een verwikkende historische voetnoot kunnen bereiken zonder de creativiteit en toemeloze dadendrang van Jacques de Jong. Vanaf het begin in april 2005 tot en met de mijlpaal van 200 afleveringen heeft hij per slot alles voor elkaar gebokst.

Jacques, zeer veel dank. En nog vele hartverwarmende afleveringen!

Han van Gessel

Stukkie tikken

WIE nu een redactie betreedt, zal het verschil met de lobby van een hotel nauwelijks opmerken. De zoemende tekstverwerkers, de beschaafde *ringtones* van de mobieltjes en de rookvrije atmosfeer. De weldadige rust.

Nee, dan het razende gehamer op de voorloper van de tekstverwerker, nog maar dertig jaar geleden. Journalisten zaten gebogen over wat een typemachine heette. De meesten rookten en dronken koffie, uit echte kopjes – dat wel.

Wat vooral opviel, was de herrie die gepaard ging met het vaardigen van de kopij. Niet alleen gingen er steeds telefoons, maar de sfeer werd vooral bepaald door een concert van obstinate tikgeluiden dat werd veroorzaakt door de kleine armpjes die na beroering van het toetsenbord uit de typemachine tevoorschijn schoten. Die lieten op hun beurt letters en tekens op het ingestoken kopijpapier achter, en die moesten uiteindelijk tot een leesbaar stuk leiden.

Raakten die armpjes verstrikt, dan was de journalist genoodzaakt zijn vingers vuil maken om ze uit hun omhelzing te bevrijden. Frustrerend was eveneens de ontdekking, bij in gebruikneming van de machine in de

ochtend of bij aanvang van de avonddienst, dat het inktlint, de vitale schakel tussen de armpjes en het papier, opgebruikt was en aan vervanging toe was. Alweer vuile vingers.

Als al deze hindernissen waren genomen en er aan het scheppen van een meesterwerk kon worden begonnen, werd elke regel beloofd met het geluid van een venijnig belletje. De bediener van de typemachine wist dan dat hij of zij een verchromde hendel van links naar rechts moest bewegen waardoor het papier een stukje verder werd gedraaid en er ruimte ontstond voor de volgende regel van het artikel of ‘stukkie’.

In feite kon gesproken worden van schrijven en printen tegelijk. Een wonder dat door de huidige tekstverwerkers en laptops nog niet is geëvenaard.

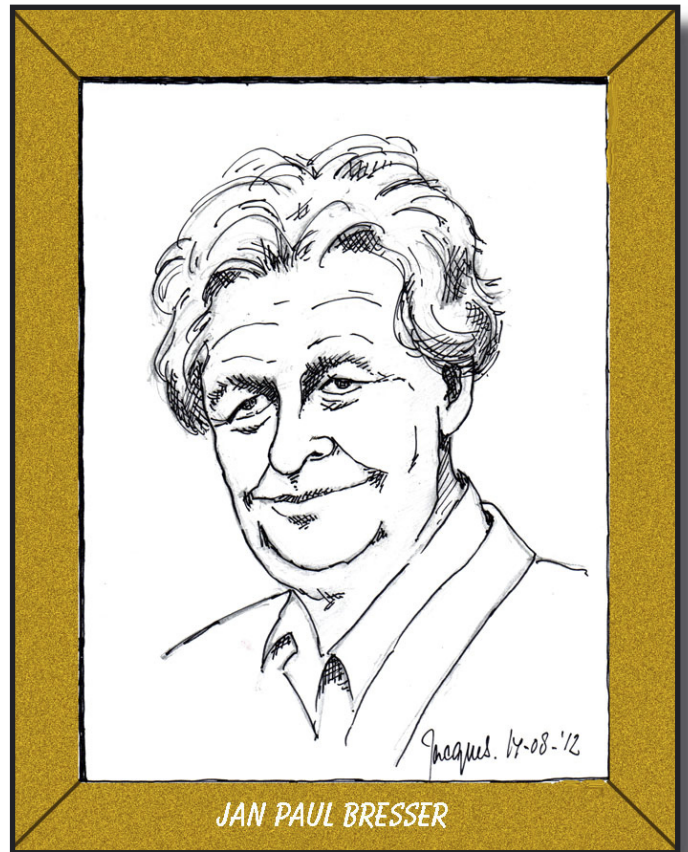
De prijs was een bedompte atmosfeer en een hels kabaal. Arbo onwaardige omstandigheden waarin journalisten zich staande wisten te houden met behulp van veel koffie, tabak en alcohol.

Joris Cammelbeek

Jan Paul Bresser

wijdt zich aan fictie:

Verbeelding als motor voor de werkelijkheid

JAN PAUL BRESSER

VOOR dit tweehonderdste nummer vonden we iemand die ook iets te vieren heeft: **Jan Paul Bresser** (71), vijftig jaar in het vak. Na een snuffelstage bij Het Vaderland begon de Hageenaar – ‘Nee, geen Hagenees’ – in 1962 bij het Eindhovens Dagblad als leerling-journalist. Dat bleek, zoals voor velen, een springplank naar de Volkskrant. Via omzwervingen langs VARA, Elsevier en meer is JP nu eindredacteur van het Hofkwartier, kwartaalkrant voor de wijk waar hij woont: de achtertuin van Paleis Noordeinde. En nee, dat is geen beperking van blikveld voor de kunstacrobaat, die toch altijd al uitblonk op de vierkante millimeter. De Molenstraat en wijde omgeving spelen ook de hoofdrol in zijn fictiedebuut ‘Het verdriet van Eline’ (2011).

Begin jaren tachtig was het *not done* om van de linkse Volkskrant over te stappen naar het rechtse Elsevier.

‘Ik ging na twaalf jaar *de Volkskrant* eerst naar de VARA. Over die overstap heb ik met Jan Blokker nog hele gesprekken gehad. Pas eind jaren tachtig werd het *Elsevier*. Toen vroeg hoofdredacteur André Spoor mij voor een nieuwe kunst- en wetenschapsredactie. Jan Mulder, Aleid Truijens, José van der Sman, Frits Abrahams, Theo Temmink, Arendo Joustra hebben een vergelijkbare overstap gemaakt.’

Maar weg bij *de Volkskrant*.

‘Waar ik binnenkwam als theaterredacteur. Als chef Kunst na Ad Odijk zette ik een vrijwel nieuwe kunstredactie op poten. Tot teleurstelling van Jan van der Pluijm heb ik na twaalf jaar toch de sprong gemaakt.’

Wie zaten en kwamen er zoal bij jouw

kunstredactie?

‘Hans Heg was er net. Lidy van Marissing en Gerard Pâques zaten er al. De oude generatie, Gab Smit, Jan Mul, was langzamerhand weg. Bob Bertina was er nog. Verder hele ritsen: Roland de Beer, Truus Ruijter, Luuk Utrecht, Peter van Bueren, Ruud Gortzak later. Elly de Waard, Erik Beenker, Willem Kuipers.’

Waar zat de vernieuwing in?

‘Dat het een jonge generatie was, die veel meer aansloot bij de krant. Ik moest knokken voor vaste pagina’s. Die kreeg ik pas later ook op maandag, voor de weekendreclames. We maakten de special *Kunst op komst*. Met Waldemar Post, Hub. Hubben. Daarnaast kwam de K-pagina, ook landelijk de eerste wekelijkse bijlage.’

Kwam je al uit de kunsthoek?

‘Mijn vader zat in de cultuurvernieuwing. Op m’n twaalfde zat ik al in de Koninklijke

Schouwburg. Zo ben ik ook min of meer geëindigd: met een eigen *talkshow* vanaf 2003. *De Kersentuin*, hier in hetzelfde theater. Zelf wilde ik kunstschilder worden, heb nog met Jan Cremer op de academie gezeten. Toch trok de journalistiek meer, het schrijven. Ik ging naar het *Eindhovens Dagblad* en daar zaten Peter Koelewijn, *kom van dat dak af*, jawel, Frans van Schoonderwalt, Frans Ensink, Jan Luijten, Jos Klaassen. Een kweekvijver voor *de Volkskrant*, zoals je ziet.’

Zijn schilderen, theater en schrijven je favoriete cultuurvormen?

‘Ik ben toch vooral generalist. Schilderen doe ik nog een beetje, schrijven concentreerde zich destijds op de krant. Van de ene dag op de andere zat ik als theatercriticus tussen de eminences grises op rij vier in alle schouwburgen. Daan de Lange was mijn ‘voedstervader’.’

Toch nog even die latere overgang van ‘links’ naar ‘rechts’.

‘Victor Lebesque heeft me nog geïnterviewd toen ik van de VARA naar *Elsevier* ging. Ik was gewoon trendsetter. Hoewel, Peter Brusse kwam toen ook, als adjunct. Volgens mij speelde die links-rechtsvraag vooral op de politieke en algemene redacties. In de cultuur werkte het niet zo. Ik las *De Telegraaf* niet, maar wel Jan Spierdijk.

‘Zo vervloog toen ook voor mij de links-rechtsgrens. Zoals Hendrik Jan Schoo overstapte naar *de Volkskrant* en later *VN*. Bij de VARA heb ik tal van programma’s ge-

Zie verder pagina 3

Vervolg van pagina 2

maakt. En overal moest ik cultuur bevechten. Want – toen al – kijkcijfers. Dus toen André Spoor belde: ‘We gaan van *Elsevier* een nieuw blad maken, doe mee’, zeiden ook vrienden als Hans Heg ‘moet je doen.’

De kunstredactie van de *Volkskrant* is veelal geschetst als slangenkuil, zoals ook in het boek *Dag in dag uit van Annet Mooij. Niks voor jou, toch?*

‘Dat was jaren tachtig, na mijn tijd. De hommeles is bij mij nooit geweest. We maakten samen een goede krant in een open atmosfeer. Dat had ik wel geleerd.

‘Maar ook daarbuiten: samen naar café Hesp of Oosterling. En dan woonden we ook nog met z’n allen in De Bijlmer. Velen hebben uiteindelijk hun pensioen bij de

krant gehaald. Al ging dat bewegen in die tijd, mede door de komst van televisie.’

We moeten met zevenmijlslarzen door je latere carrière: *Jaren van Verbeelding, De Kersentuin. Het verdriet van Eline, het Hofkwartier.*

‘Grof geschetst zijn het steeds periodes van zeven jaar geweest. Na het eerste boek, met essayistische terugblikken, wilde de schouwburg dat voortzetten in wat *De Kersentuin* is geworden, *talkshow* over kunst, theater.

‘En laten we mijn column niet vergeten die ik nu al jarenlang schrijf in *AD/Haagsche Courant*. Als het nodig is ga ik daar tekeer tegen het culturele afbraakbeleid van deze overheid. Daar heb ik heel wat columns over geschreven.’

Recensenten zien in je boek *Het verdriet*

van Eline de thematiek van verdwijnend leven, de naderende dood.

‘Zeker niet. Bij oudere mensen komt de naderende dood hooguit voorbij. Wel een leidraad is bij mij het sterke verband tussen werkelijkheid en verbeelding. Verbeelding is voor mij de motor voor veel in het leven. Met fantasie en verbeelding kom je een eind verder. Je ziet vaak dat voor oudere kunstenaars die in de kracht van hun leven blijven, verbeelding de motor is. Dat zie je ook bij de groten in de politiek. Ze hebben kennis en inzicht verworven door plaats in te ruimen voor de verbeelding.

‘Zo heb ik door *Eline* de smaak van fictie te pakken gekregen. Ik ben bezig met mijn tweede boek, mijn eerste, novelle-achtige roman. De komende zeven jaar zijn bestemd voor schrijven van meer boeken.’

Maurits Schmidt

Pieter Klok: ‘Daar kun je alleen maar van dromen’

Altijd als *de Volkskrant* arriveert, wordt het even stil op de reactie. Wie *de Volkskrant* een warm hart toedraagt, kan er niet omheen.

Het is goed om regelmatig te voelen op welke schouders we staan, uit welke traditie de krant is voortgekomen en wie de krant groot hebben gemaakt. *De Volkskrant* houdt ons continu bij de les, vooral ook danzij het revolutionaire elan van de scribenten. De gemiddelde *Volksknar* lijkt nog niets van zijn felheid en journalistieke scherpte te hebben verloren. De columns van Knor & Co, in wezen de Bert Wagendorp van *de Volkskrant*, heb ik gespeld. Het is goed dat iemand ons bij tijd en wijle de waarheid zegt.

En verder ben ik vooral jaloers.

Jaloers op de ultramoderne verschijningsvorm. Een volledige krant die alleen digitaal wordt verspreid – daar zijn er op de wereld niet heel veel van. Pogingen van *de Volkskrant* om hetzelfde doen (*Volkskrant 16.00*) waren een tragisch lot beschoren. Dankzij deze goedkope distributietechnieken is een abonneeprijs van 10 euro genoeg om een jaar lang *de Volkskrant* in de bus te krijgen. Wij kunnen daar als krant alleen maar van dromen.

Jaloers op de gretigheid van de verslaggever *at large*, Jacques de Jong, het levende bewijs dat de pensioenleeftijd gemakkelijk

naar de 80 kan. Elk evenement waar *Volkskrant*-redacteuren feestelijk worden uitgeluid, waar ze op de fiets stappen om de Hel van Waarland te rijden, waar ze boeken presenteren, Jacques is erbij, meestal met een camera om de schouder.

Wij moesten ooit naar Darmstadt om een multimediale verslaggever te worden, Jacques is het van nature. Hij is, zoals het hoort, met *de Volkskrant* getrouwd. Zeven dagen per week, 24 uur per dag staat hij paraat. Op elke e-mail krijg je binnen een minuut antwoord, ook al is hij om twaalf ’s nachts verstuurd.

Jaloers op de moderne interviewtechniek. Han van Gessel stuurt gewoon een vragenlijstje en laat het werk helemaal door de geïnterviewde doen. Efficiënter kan niet. Jaloers op de eerste vraag uit de rubriek Jonge Aanplant. ‘Waar zit je, wat doe je? Ga je lekker?’ Nu al een klasieker.

En jaloers ook vooral op de knarren die aan het woord komen. Roelf Ridderikhoff die als we de intro moeten geloven, al op zijn 49ste met vut ging om zich vervolgens in de wiskunde van de piramide van Cheops te verdiepen. Dat willen we allemaal wel.

En wij maar werken, zou Peter van den Berg zeggen.

Ik wens *de Volkskrant* nog vele decennia toe in goede gezondheid.

Pieter Klok

Aan **Pieter Broertjes**, tot 1 juli vorig jaar hoofdredacteur van *de Volkskrant*, daarna burgemeester te Hilversum, legden we de vraag voor hoe hij tegen *de Volkskrant* aankeek, toen en nu.

Zijn antwoord vanaf de iPhone:

‘Nooit met argwaan altijd met interesse. Toen en nu!’

‘Ik vind de vraag en het antwoord: hoe vind je de krant nu? altijd spannend.’

Soms gaan de jonkies wel eens over de top! Nu is alles geweldig... Fuck you!

‘Ik denk dan: vroeger ook! Zo slecht was de krant niet toen ik nog de baas was. Laat iedereen maar lullen... Ik weet wel beter!’

Hij merkt op dat de zuurgraad van de

‘Laat iedereen maar lullen...’

oude *Volkskrant* meeviel en -valt en dat *de Volkskrant* gelukkig nooit een mopperkrant is geworden. ‘Godlof! *De Volkskrant* is een echt *Volkskrant*-ding geworden: zuur en zakelijk! Maar met mate! Leuke rubrieken, grappige observaties en goede interviews. Maar het moet ook niet te soft worden.’

Waarna Pieter ingaat op een kritisch stuk van Peter van Bueren (13 maart 2012) waarin deze de benoeming van Broertjes

tot voorzitter van de Raad van Toezicht van het Rotterdams Filmfestival aan de orde stelt.

‘Het raakt me niet meer, maar het geeft veel herkenning. Dus kom maar op Van Bueren! Doe nog eens zo’n zeikstukje over een prachtig bijbaantje van de jonge burgemeester! Dan voel ik me weer helemaal thuis. Dan is *de Volkskrant* op zijn best.

‘Leve *de Volkskrant*! Op naar de 400! Het is goed voor de binding tussen de verschillende generaties *Volkskrant*-redacteuren en ver daarbuiten.’

‘Moedig voorwaarts!’, zo besluit Pieter Broertjes zijn bericht aan *de Volkskrant*.

JqJ

Oscar Garschagen in de trein naar Shanghai

Hier in China is het tasten, gissen en zoeken

Harmonie Express G17 Beijing-Shanghai,
18 augustus 2012

Beste Volksknar,

Bijna iedere keer als de Volksknar op de digitale mat valt, zit ik in de trein of in het vliegtuig. Bij de opening van de hogesnelheidslijn Beijing-Shanghai (1100 kilometer in 4.55 uur) werd beloofd dat er ook spoedig wifi zou worden geïnstalleerd. Ik ben nu in de Harmonie Express op weg naar huis na een trip langs de Kungfu-kloosters in centraal-China en Beidaihe, de politieke zomerhoofdstad van China.

Sinds mijn tijd in Den Haag werk ik graag in de zomer, want weinig nieuws en plenty ruimte voor repo's en geen gezeur als het een onsje meer is.

Dus terwijl we met 303 kilometer per uur langs grauwe dorpen, industrieterreinen, woonwijken in aanbouw en rijstvelden razen en de serveerster allervriendelijkst een blikje lauw Qingdao-bier heeft opengetrokken, tijd om je e-mail te beantwoorden.

Allereerst gefeliciteerd met de 200ste uitgave. Knap werk, en nee ik vind je blad helemaal niet ouwelullerig. Of beter gezegd, niet meer. In jullie begintijd hing er een bezadigd klaverjasclubsfeertje rond het clubblad, maar dat lag ook aan mij: ik vond en vind nog steeds dat journalisten niet met pensioen horen te gaan.

Vooraf tijdens de PCM-crisis en de sores met Apax werd de Volksknar al snel een bron van echte informatie en inzicht dankzij Jan van Capel en Nico Goebert.

Ik lees bovendien graag de verhalen over de soms verrassend actieve, gepensioneerde oud-collega's en over het nieu-

we talent op de redactie, dat van de Volkskrant een geduchte concurrent van de NRC heeft gemaakt. Buitenland, economie en boeken uitgezonderd natuurlijk. NRC-sport vond ik deze zomer ook heel goed.

Suggesties voor verbetering heb ik eigenlijk niet, of het moet een rubriek zijn waarin oude vetes nog eens een keer grondig worden behandeld. Het roddelpeil van de Volksknar is on-Volkskrantachtig laag, maar dat zal ook een kwestie van mildheid zijn die komt met de jaren.

Pensioen is voor mij – dit jaar 60 – nog niet aan de orde. Heb bovendien onlangs in Nederland van Peter Vandermeersch te horen gekregen dat we, na de afgesproken termijn van vijf jaar die in oktober afloopt, langer in China mogen blijven, zeker tot 2015. 'Allez, Oscar, we gaan over die termijnen niet al te dogmatisch doen'.

Als je weet dat mijn vrouw Willemijn en ik in de loop der jaren een gloeiende hekel aan die termijnen en aan intercontinentale verhuizingen hebben gekregen, begrijp je de blijdschap en de opluchting. Godzijdank vindt zij het nomadenbestaan ook nog steeds leuk en ik zou niet precies weten wat ik op de Nederlandse redactie zou moeten. Nadeel is wel dat we ver van Nederland (zoon, schoondochter, kleindochter, familie en vrienden) zijn. Maar ja, heimwee is een deel van ons leven geworden.

Nog altijd herinner ik mij als de dag van gisteren de heimwee die we in Washington hadden naar Brussel en later toen we voor vijf tropenjaren in Nederland waren naar Amerika. Mijn God, wat miste ik op de sombere burelen van Vrij Nederland en in

de loopgraven van het AD en de PCM-top Amerika, Brussel, de Volkskrant en mijn buitenlandse correspondentenbaantje.

By the way: Pieter B. wilde destijds (1997) dat we direct van Washington naar Peking gingen, maar dat durfden we toen nog niet. Ik had beter naar zijn raad moeten luisteren, dan was mij een professionele crisis na veel managementgezeik, bespaard gebleven. Geen betere plaats om te herstellen van vervelende ervaringen en herinneringen aan dolkstotende, naargeestige collega's dan het Verre Oosten.

Voor buitenlandse correspondenten is de VS journalistiek-technisch gezien een makkie dankzij de veelheid van bronnen en de onafhankelijkheid van de media. Hier in China is het tasten, gissen en zoeken en dat maakt het des te spannender en bevredigender als verhalen lukken. En, zeg nou zelf, de wereld werkelijk begrijpen zonder in China te zijn geweest is anno 2012 onmogelijk geworden.

Ik leeg het glas (gan bei) op jullie 200ste uitgave en tot een volgende keer.

Hartelijke groet,

Oscar Garschagen

Vrijelijk van gedachten wisselen

HET is nooit een goed idee om als ex-redacteur – laat staan als voormalig lid van de hoofdredactie – in het openbaar te gaan verkondigen dat het met de krant na jouw vertrek alleen maar bergafwaarts is gegaan. Helaas houdt niet elke vroegere adjunct zich aan die regel, zoals Henk Huurdeman en ik tijdens onze jaren in de hoofdredactie geregeld ondervonden.

Nu ik zelf al jaren in de positie van gestalte uit het *Volkskrant*-verleden zit, moet ik bekennen dat ik soms ook de verleiding voel opwellen om publiekelijk te zeggen wat er volgens mij allemaal mis is met de krant. Tot nu toe heb ik die drang weerstaan, maar breek me de bek niet open over Bert Brussen. (De paradox is: in 1985 kwam ik bij de krant binnen als overtuigd bestrijder van het linksisme. Sindsdien is mijn sociaal-democratische mening niet veranderd, maar vandaag zou ik mij waarschijnlijk op de uiterste linkervleugel van de redactie bevinden.)

Met zijn semi-openbaarheid biedt *de Volksknar* hier de ideale

oplossing. In een tamelijk groot gezelschap, maar toch onder elkaar, kunnen we vrijelijk van gedachten wisselen over de lotgevallen van krant en uitgeverconcern.

Ik heb begrepen dat ons voorbeeld al navolging krijgt bij *Elsevier*, waar de ex-redacteurs Jan Maarten de Winter en Bert Bommels iets soortgelijks op touw willen zetten. Wijselijk zijn ze eerst op audiëntie gegaan bij de vaklui Jacques de Jong en Han van Gessel.

Jacques en Han verdienen een kolossaal compliment voor hun inspanningen ten behoeve van de eerste 200 nummers. Jammer dat Han er nu mee stopt, maar ik reken erop dat Jacques met hulp van nieuwe krachten vrolijk op weg gaat naar nummer 300.

Ten slotte: de Jan Blokker Award voor de beste *Volksknar*-auteur ken ik bij deze toe aan Jan van Capel, voor zijn even scherpe als heldere analyses van het financiële PCM-drama.

Bert Vuijsje

De lezer over de Volksknar

Bij gebrek aan een professioneel onderzoeksbureau, hebben we links en rechts maar eens rondgevraagd wat de lezer vindt van de Volksknar, clubblad van het (fictieve) Genootschap van Ouwe Knarren van de Volkskrant. Het resultaat: genoeg redenen om van te blozen, maar tevens de onontkoombare drang om door te gaan.

IS HET vissen naar complimentjes? Of weten jullie nou nog niet hoe je de komkommertijd moet doorkomen? Wat wij kantoor-slaven, voor wie oude-lullendagen, vut en pensioen niets meer dan fatamor-

gana's zijn, vinden van de Volksknar? Dat digitale blaadje dat wordt volgeschreven door oude mannen die op veel te jonge leeftijd zijn gestopt met werken terwijl de jongere generatie daarvoor opdraait?

Deze reactie, ingegeven door mijn heerlijk nieuwe portefeuille, zou zo uit de oude, zure Volkskrant kunnen komen, zullen sommigen zeggen. Maar we maken de krant dus niet meer zuur. En dus is onze meneer nog steeds informatief, maar wel veel toegankelijker. Vandaar dat mijn toon over jullie ook uiterst mild kan zijn.

Nummer 200 al weer. Wow! Het is jullie knarren gegund. Niet in de laatste plaats omdat jullie inderdaad een geweldig blaadje maken. Informatief, met een fantasische mix van oud en nieuw. Zo blijven we op de hoogte van wat jullie doen (Martien Schurink als gemeenteraadslid, haha) en wat er hier op de krant gebeurt met collega's die ik soms nauwelijks ken.

Zo heerlijk hoe jullie laten zien dat nieuwsgierig zijn en stukjes schrijven eeuwig doorgaat. Een heerlijk vooruitzicht! 67, 68, 69, 70 jaar en nog altijd aan het werk – dat gaan we makkelijk halen.

Ik hol gauw verder, in de verre van saaie polder en de volop bewegende arbeidsmarkt, met gauw weer een nieuwe Volksknar in de hand (ja, deze muts print ze allemaal uit). Blijf vooral doorgaan!

Nanda Troost

(sociaal-economisch redacteur)

Herkenning

Wat (weer) een prachtig nummer 199 van de Volksknar. Ik (her)ken steeds oud-collega's uit mijn eigen actieve periode, dan wel het onderwerp dat voor het voetlicht wordt gebracht (zoals Hueting en de Nederlandse acties in de Oost). Fred de Vries ken ik uit de tijd dat hij ook voor Trouw schreef en uit onze gezamenlijke periode in Rotterdam. En met Roelf Ridderikhof voer ik – op reportage – op een schommelende schuit in de wateren rond Spitsbergen. Lange tijd niks meer van

'walrus' gehoord, maar nu duikt hij dankzij de Volksknar weer op.

Tot slot het dilemma van Jan van Capel (maatje uit de ondernemingsraad bij Perscombinatie, de kroeg en het voetbalveld): wat doe je wanneer iemand je vraagt of je zijn of haar vriend wil worden. Ik worstel geregeld met dezelfde vraag, zeker toen die gesteld werd door mijn bloedeigen dochter.

Zou Jan mijn vriend willen worden? Heb ik hem vroeger nooit durven vragen: hij was het gewoon...

Hou vol met de Volksknar.

Op naar de 300!

Haro Hielkema (ex Trouw)

Invisible

Uit zeer betrouwbare bron weet ik dat zowel De Telegraaf, als Wegener en Murdoch een vijandig bod hebben gedaan op de bv De Knar. Die laaghartige aanvallen zijn nog in dezelfde seconde afgeslagen door Jacques de Jong, groot-aandeelhouder/directeur/hoofddirecteur van De Volksknar.

Daardoor is De Knar nog steeds de enige krant waar één man de redactie leidt, de technische organisatie verzorgt

en erop toe ziet dat de kas klopt. Mis-schien komt alleen Julius Vischjager van The Daily Invisible bij Jacques in de buurt. Maar als ik me niet vergis, zijn de organisatie en de technische verwerking van The Daily Invisible een stuk eenvoudiger.

Als er een journalistieke prijs bestond voor oude knarren, dan was Jacques mijn kandidaat.

Theo Klein

Bijzondere club

Mijn jaren bij de Volkskrant (1984-'90) waren mijn gelukkigste tijd in de journalistiek. Samen met betrokken en meestal aardige collega's maakten we de beste krant van Nederland.

Er was waardering en respect voor elkaar, ondanks alle ruzies en gekibbel. Ik speelde eredivisie dagbladjournalistiek.

'Ga nooit weg bij de Volkskrant, je krijgt er spijt van,' waarschuwde ik iedereen die aanstalten in die richting maakte. Inclusief Pieter Broertjes, die in zijn tijd als chef SER een kortstondige flirt met Elsevier had. Pieter luisterde naar mij.

Vreemd genoeg ben ik zelf wel weggegaan. Ik heb daar dan ook lang spijt van gehad.

De verschijning van de Volksknar, nu al 200 nummers lang, heeft mij het gevoel teruggegeven dat ik nog altijd deel uitmaak van die bijzondere club van Volkskrant-journalisten. Dank daarvoor, Jacques, Haro, Jan, en al die anderen.

Martin Rep

Oudejongens

Van harte: moedig voorwaarts! Wellicht ben ik een vroege eenling uit een te lang vervolgen krantenverleden, maar zeker voor de mensen die met elkaar hebben gewerkt, is de Volksknar van betekenis.

In Hilversum hebben we in de omroep de OJC (oudejongensclub). Uit de trouwe opkomst bij de lunchbijeenkomsten, zo'n tien per jaar – soms slecht ter been en komend van ver – blijkt: men kijkt er naar uit!

Dus gewoon doorgaan met de Volksknar.

Richard Schoonhoven

Vriendendienst

In weinig woorden: respect voor deze als vriendendienst geleverde topprestatie!

Joan Hemels

(schrijver van 'De emancipatie van een dagblad')

Feessie

Ik zal het niet meemaken, maar ik hoop vurig dat er bij het 400ste nummer een feessie komt. Succes!!

Bram Brakel

Olympisch

Tweehonderd maal de Volksknar: een prestatie van olympisch formaat. Gelukwens en dank voor veel leesplezier. Hou vol.

Jan Luijten

In de lucht

Fijn dat de Knar in de lucht blijft.

Riëtte Kuin-Krapman

